

Norsk 9. trinn 2022-2023

Faglærer: Åshild A. Asmussen

Hovedområder / tverrfaglig temaer	Kompetansemål	Læringsmål	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurderingsform
Kjerneelement: -Tekst i kontekst -Kritisk tilnærming til tekst -Muntlig kommunikasjon -Språklig mangfold Tverrfaglige temaer: -Folkehelse og livsmestring -Demokrati og medborgerskap -Bærekraftig utvikling	lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid beskrive og reflektere over egen bruk av lesestrategier i lesing av	Lese tekster -Reflektere over/samtale om tekster -Sammenligne og tolke tekster -Beskrive og reflektere over bruk av lesestrategier -Lytte/lese tekster på svensk og dansk -Utforske og reflektere over tekster om unge	9. klasse: -noveller -debattinnlegg -taler -lyrikk -sammensatte tekster: reklame -romaner -digital fortelling -lese tekster i historisk kontekst -Synopsis kap. 1 -Synopsis kap. 2 + Leseboka s. 99-237 -Synopsis kap. 3 + Leseboka s. 248-275 -Synopsis kap. 5 -Synopsis kap. 8 s. 171-178 + Leseboka s. 369-372	Undervisning i plenum Samtaler i plenum Gruppearbeid/samtaler Arbeid med oppgaver knyttet til tema Skriftlige prøver Muntlige høringer	Presentasjoner Skriftlige innleveringer Muntlig aktivitet Kunnskaps-prøver Muntlige høringer

	skjønnlitteratur og sakprosa • lytte til og lese tekster på svensk og dansk og gjøre rede for innhold og språklige trekk • utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon		-Synopsis kap. 9 + Leseboka s. 338-343 Litteraturhistoriske epoker: -mellomkrigstid -krigslitteratur 1940-1945 -lyrikk -kåseri -romaner -digital fortelling -lese tekster i historisk kontekst -samiske tekster - Synopsis kap. 11 + Leseboka s. 366-368		
Kjerneelement: -Muntlig kommunikasjon -Språket som system og mulighet -Språklig mangfold -Kritisk tilnærming til tekst	• gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer	-Kjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer	9. klasse: -språklige virkemidler skriftlig og muntlig -muntlige presentasjoner -retorikk -taler		

Tverrfaglige temaer: -Demokrati og medborgerskap -Folkehelse og livsmestring					
Kjerneelement: -Kritisk tilnærming til tekst -Språket som system og mulighet -Skriftlig tekstskaping Tverrfaglige temaer: -Demokrati og medborgerskap	• bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster	-Vite hva kildekritikk er og kunne bruke kildehenvisninger i egne tekster	Alle trinn: -kildekritikk -kildehenvisninger i egne tekster -lage litteraturliste Innføring av bruk av kilder, kildehenvisninger og litteraturlister skjer i 8. klasse.		
Kjerneelement: -Skriftlig tekstskaping -Muntlig kommunikasjon -Språket som system og mulighet -Tekst i kontekst -Språklig mangfold -Kritisk tilnærming til tekst Tverrfaglige temaer:	• utforske og vurdere hvordan digitale medier påvirker og endrer språk og kommunikasjon • bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om	-Kunne utforske og vurdere påvirkning og endring av språk og kommunikasjon i digitale medier -Kunne forstå fagspråk og bruke det på en tjenlig måte -Kunne tilpasse sjanger både muntlig og skriftlig til mottaker og medium	9. klasse: -muntlige presentasjoner -argumentere saklig i diskusjoner -skrive fag- og refleksjonstekster -digitalt språk -kommunikasjon i digitale medier		

-Demokrati og medborgerskap -Bærekraftig utvikling	norskfaglige og tverrfaglige temaer informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium				
Kjerneelement: -Skriftlig tekstskaping -Språket som system og mulighet -Språklig mangfold -Tekst i kontekst -Kritisk tilnærming til tekst Tverrfaglige temaer: -Bærekraftig utvikling -Folkehelse og livsmestring -Demokrati og medborgerskap	skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og ordbøying på hovedmål og sidemål bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekster uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere	-Kunne skrive tekster med riktig bruk av grammatikk, rettskriving og tegnsetting -Kunne skrive tekster i ulike sjangre -Vise evne til kreativitet og eksperimentering i tekstskaping -Lage sammensatte tekster	9. klasse: -skrive tekster (noveller, debattartikler, reklame, tale, lyrikk) -skrive roman-, spill- eller filmanmeldelse -egenvurdering -ordklasser -setningslære -setningsanalyse -tegnsetting -rettskriving -nynorsk -Synopsis kap. 4 -Synopsis kap. 16		

	med sjangre på kreative måter • lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer				
Kjerneelementer: -Språklig mangfold -Tekst i kontekst -Språket som system og mulighet -Muntlig kommunikasjon Tverrfaglige temaer: -Demokrati og medborgerskap -Bærekraftig utvikling	• forklare den historiske bakgrunnen for bokmål og nynorsk og reflektere over statusen til de offisielle språkene i Norge i dag • utforske språklig variasjon og mangfold i Norge og reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter	-Kunne fortelle om norsk språkhistorie -Utforske og reflektere over språklig variasjon og mangfold i Norge knyttet til dialekter og minoritetsspråk.	9. klasse: -sosiolekter, etnolekter og multietnolekter -språk og holdninger -Synopsis kap. 13 s. 261-263, s. 266-267		

Kjennetegn på måloppnåelse

Skriftlig og muntlig

Lav kompetanse i faget, karakter 2

Eleven utforsker, gjør rede for og reflekterer over noen faglige emner på en enkel måte.

Eleven bruker enkelte fagbegreper om tekst, faglige emner og språk.

Eleven beskriver innhold og noen virkemidler i tekster. Eleven plasserer tekster i en kontekst.

God kompetanse i faget, karakter 4

Eleven utforsker, gjør rede for og reflekterer over faglige emner.

Eleven bruker fagspråk om tekst, faglige emner og språk.

Eleven analyserer og grunngir sin forståelse av tekster. Eleven gir eksempler på virkemidler og beskriver forholdet mellom tekst og kontekst.

Framifrå kompetanse i faget, karakter 6

Eleven utforsker, gjør rede for og reflekterer selvstendig over faglige emner.

Eleven bruker presist fagspråk om tekst, faglige emner og språk.

Eleven analyserer og tolker tekster. Eleven reflekterer over virkemidler og forholdet mellom tekst og kontekst.

Eleven eksperimenterer med noen uttryksmåter og uttrykker seg på måter som til en viss grad er tilpasset sjanger, formål, mottaker og medium.

Eleven eksperimenterer med uttryksmåter og uttrykker seg på måter som er tilpasset sjanger, formål, mottaker og medium.

Eleven eksperimenterer med uttryksmåter og varierer språket på måter som er tilpasset sjanger, formål, mottaker og medium.

Eleven bruker kilder i egen tekstskaping. Eleven skiller mellom egen og andres tekst og oppgir kilder.

Eleven bruker hensiktsmessige kilder i egen tekstskaping . Eleven oppgir kilder på en etterrettelig måte.

Eleven bruker og vurderer kilder kritisk i egen tekstskaping. Eleven oppgir kilder på en etterrettelig måte.

Eleven gjør endringer i egne tekster ut fra innspill fra andre.

Eleven gjør endringer og bearbeider egne tekster ut fra kunnskap om språk og tekst og innspill fra andre.

Eleven gjør endringer og bearbeider egne tekster ut fra kunnskap om språk og tekst og innspill fra andre, og videreutvikler tekstene på en selvstendig måte.

Skriftlig

Lav kompetanse i faget, karakter 2

Eleven skriver tekster med en viss tematisk sammenheng. Eleven bruker forståelig setningsstruktur og tekstbinding mellom setninger og avsnitt. Eleven mestrer sentrale regler for rettskriving og tegnsetting.

God kompetanse i faget, karakter 4

Eleven skriver tekster med god tematisk sammenheng. Eleven varierer setningsstruktur og tekstbinding ut fra formålet med teksten. Eleven mestrer regler for rettskriving, og sentrale regler for tegnsetting.

Framifrå kompetanse i faget, karakter 6

Eleven skriver tekster med klar tematisk sammenheng. Eleven varierer setningsstruktur og tekstbinding på en selvstendig måte ut fra formålet med teksten. Eleven mestrer regler for rettskriving og i hovedtrekk regler for tegnsetting.

Eleven mestrer hovedregler for ordbøying på hovedmålet sitt. Eleven har også et dekkende ordforråd og uttrykker seg stort sett hensiktsmessig på hovedmålet.	Eleven mestrer ordbøying på hovedmålet sitt. Eleven har et variert ordforråd og uttrykker seg hensiktsmessig på hovedmålet.	Eleven mestrer ordbøying på hovedmålet sitt. Eleven har et rikt og presist ordforråd og uttrykker seg variert og hensiktsmessig på hovedmålet.
Eleven mestrer sentrale regler for ordbøying på sidemålet sitt. Eleven har et enkelt ordforråd og bruker enkelte ord og uttrykk som er typiske for sidemålet.	Eleven mestrer hovedregler for ordbøying på sidemålet sitt. Eleven har et relevant ordforråd, bruker sentrale ord og uttrykk og uttrykker seg stort sett hensiktsmessig på sidemålet.	Eleven mestrer i hovedtrekk ordbøying på sidemålet sitt. Eleven har et variert ordforråd, bruker relevante ord og uttrykk og uttrykker seg hensiktsmessig på sidemålet.

Muntlig

Lav kompetanse i faget, karakter 2

Eleven kommuniserer noe faglig innhold og begrunner til en viss grad egne oppfatninger og meninger i muntlige presentasjoner, samtaler og diskusjoner.

God kompetanse i faget, karakter 4

Eleven kommuniserer faglig innhold klart og underbygger egne oppfatninger og meninger i muntlige presentasjoner, samtaler og diskusjoner.

Framifrå kompetanse i faget, karakter 6

Eleven kommuniserer faglig innhold klart og tydelig og argumenterer saklig i muntlige presentasjoner, samtaler og diskusjoner.

Fremdriftsplan 2022-2023

Tids-periode		Tema	Grammatikk	Nynorsk
August	34	Elevene skal til enhver tid ha en selvvalgt bok Noveller; lese, tolke og skrive Lese tekster på svensk og dansk	Setningslære	Lese tekster (hele året) Grammatikk: substantiv og adjektiv
September	35			
	36			
	37			
	38			
	39			
Oktober	40			
	41	Høstferie!		
	42	Saktekster		Grammatikk: verb, pronomen og determinativ
	43	Argumentasjon og drøfting		

November	44	Lese og skrive debattinnlegg		Skrive små tekster
	45			
	46	Repetisjon av litteraturliste, kildehenvisning og kildekritikk		
	47			
	48			
Desember	49	Muntlig presentasjon, for eksempel: litteraturhistorisk epoke, forfatter eller bok		
	50			
	51			

Tids-periode		Tema	Grammatikk	Nynorsk
Januar	1	Elevene skal til enhver tid ha en selvvalgt bok Sammensatte tekster (digital fortelling, reklame) Roman: <i>Gutten i den stripete pyjamasen</i> (samkjørt med samfunnsfag og 2. verdenskrig) Oppgave knyttet til romanen	Tekstbinding	Videre arbeid med grammatikk, tekster og bruk av skriftspråket
	2			
	3			
	4			
	5			
Februar	6			
	7			
	8	Vinterferie!		
Mars	9	Norske sosiolekter, etnolekter, multietnolekter og språk og holdninger		
	10			
	11			
	12			

April	13	Skrive fagtekst om fremmed religion i samarbeid med kristendom.		
	14	Påskeferie!		
	15	Forts. skrive fagtekst om fremmed religion		
	16			
	17	Taler; lese og skrive (f. eks konfirmasjonstale, 17. maitale) Lyrikk; lese og skrive Litteraturhistorie: Mellomkrigstid Krigslitteratur 1940-1945	Repetisjon	
Mai	18			
19				
21				
Juni	22			
23				
24				

